

WOJEWODA OPOLSKI

Opole, 18 lipca 2023 r.

ZPS.I.431.22.2023.AC

**Pan
Krzysztof Dzierżyński
p.o. Dyrektora Domu Pomocy
Społecznej w Kluczborku
ul. Wołczyńska 25
46-200 Kluczbork**

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 14, 17, 19 - 21, 24 i 27 kwietnia 2023 r. w Domu Pomocy Społecznej w Kluczborku została przeprowadzona kontrola doraźna w zakresie jakości usług świadczonych przez Dom oraz zgodności zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami.

Szczegółowe wyniki kontroli przedstawiono w protokole. W kontrolowanym obszarze działalność Domu oceniono **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

W wyniku kontroli ustalono, że:

- 1) w Domu przy ul. Wołczyńskiej 25 nie jest przestrzegane przez pracownika działu opiekuńczo – terapeutycznego prawo mieszkanki do nietykalności cielesnej, poszanowania jej godności oraz poczucia bezpieczeństwa, ponieważ stosowana była przez opiekunkę przemoc wobec mieszkanki,
- 2) organizacja Domu pomocy społecznej, zakres i poziom usług świadczonych przez dom nie uwzględnia zapisów art. 55 ust 2 ustawy o pomocy społecznej, tj. wolności, intymności, godności i poczucia bezpieczeństwa mieszkańców domu, z uwagi na:
 - brak zamka w drzwiach łazienki na I piętrze w Domu przy ul. Sienkiewicza 20a, co nie zapewnia poczucia intymności podczas korzystania z niej,

- ograniczanie wolności mieszkańcom I piętra Domu przy ul. Wołczyńskiej 25, poprzez brak możliwości opuszczania budynku oraz możliwości swobodnego przemieszczania się po budynku, w tym samodzielnego korzystania z windy i klatki schodowej, co narusza art. 55 ust. 1-2b,
- nie szanowanie własności mieszkańców, która przejawia się w nieodpowiedniej organizacji procesu prania i segregacji wypranej odzieży, wynikiem czego jest przekazywanie odzieży osobom, które nie są jej właścicielami;

3) stwierdzono ponadto, że Dom:

- a) przy ul. Wołczyńskiej 25 świadczy usługi w zakresie potrzeb bytowych zgodnie z § 5 ust. 1 pkt. 1 oraz § 6 ust. 1 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej, niemniej stwierdzono nieprawidłowości dotyczące:
 - nie działającego wyciągu mechanicznego w palarni Domu, co narusza art. 2 pkt 15 ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych,
 - uszkodzonych mebli i przesuwanych drzwi do szaf w pokojach mieszkalnych,
- b) przy ul. Sienkiewicza 20a świadczy usługi w zakresie potrzeb bytowych zgodnie z § 5 ust. 1 pkt 1 oraz § 6 ust. 1 rozporządzenia niemniej, stwierdzono nieprawidłowości dotyczące:
 - niewystarczającej liczby toalet co narusza § 6 ust. 1 pkt 4 lit. a rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej, zgodnie z którym liczba toalet zapewnia możliwość korzystania z każdej przez nie więcej niż cztery osoby,
 - niespełniającego swojej funkcji wyciągu mechanicznego palarni, wolne od nieprzyjemnych zapachów co narusza § 6 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia oraz art. 2 pkt 15 ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych,
 - brudnych ścian w niektórych pokojach mieszkalnych, wymagających malowania,
 - uszkodzonych mebli w niektórych pokojach mieszkalnych,
 - noszących ślady uderzeń i otarc wózkami inwalidzkimi drzwi i ościeżnic wielu pokoi mieszkalnych;

- 4) świadczy usługi w zakresie potrzeb opiekuńczych i wspomagających, określone rozporządzeniu w sprawie domów pomocy społecznej, o których mowa w § 5 ust. 2 oraz § 5 ust. 3 oraz § 6, niemniej stwierdzono nieprawidłowość:
- w zakresie realizacji przepisów § 5 ust 1 pkt 3 lit. k rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej z uwagi na nie dokumentowanie skarg i wniosków zgłaszanych przez mieszkańców Domu, w tym nierealizowanie przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego oraz rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków oraz niedostosowania procedury składania i rozpatrywania skarg i wniosków mieszkańców do ww. przepisów,
 - w zakresie realizacji przepisów § 6 ust 1 pkt 10 lit. b rozporządzenia z uwagi na nie doposażenie pracowni terapii zajęciowej w materiały niezbędne do realizacji terapii zajęciowej mieszkańców Domu przy ul. Sienkiewicza 20a,
 - w zakresie realizacji przepisów § 6 ust 1 pkt 10 lit. f rozporządzenia z uwagi na niezapewnienie mieszkańcom Domu przy ul. Sienkiewicza 20a możliwości regularnego kontaktu z dyrektorem w określonych dniach tygodnia i godzinach, podanych do wiadomości w dostępnym miejscu,
 - niedostosowania Regulaminu w sprawie postępowania z depozytami wartościowymi do przepisów kodeksu cywilnego oraz kodeksu postępowania cywilnego,
 - prowadzenia indywidualnych planów wsparcia w sposób nierzetelny,
- 5) spełnia warunki efektywnej realizacji usług opiekuńczych i wspomagających zgodnie z zapisami § 6 rozporządzenia sprawie domów pomocy społecznej w zakresie:
- liczby pracowników socjalnych,
 - zapewnienia kontaktu z psychologiem,
 - wskaźnika zatrudnienia pracowników zespołów terapeutyczno – opiekuńczych,
- natomiast nie realizuje § 6 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia, tj. nie zapewnia uczestniczenia przez pracowników zespołu terapeutyczno – opiekuńczego w szkoleniach na temat praw mieszkańca domu oraz kierunków prowadzonej terapii, a także metod pracy z mieszkańcami;

- 6) umożliwiała i organizuje mieszkańcom pomoc w korzystaniu ze świadczeń zdrowotnych przysługujących im na podstawie odrębnych przepisów zgodnie z art. 58 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej;
- 7) Statut DPS w Kluczborku został skonstruowany niezgodnie z zasadami techniki legislacyjnej, tj. z naruszeniem zasady hierarchiczności aktów prawnych, dając przepisom aktu prawa miejscowego prymat przed aktami prawnymi hierarchicznie wyższymi, co stanowi naruszenie art. 94 Konstytucji RP, nie można regulować kwestii rozpatrywania skarg w sposób odmienny niż wynika to z przepisów powszechnie obowiązujących.

W związku z powyższym, na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej oraz mając na uwadze kompetencje osób odpowiedzialnych za stwierdzone nieprawidłowości i zakres kontroli - kierownikowi jednostki kontrolowanej

zalecam:

- 1) zapewnienie nietykalności cielesnej, poszanowania jej godności oraz poczucia bezpieczeństwa wszystkim mieszkańcom Domu,
- 2) zawiadamianie prokuratora lub Policji o każdym przypadku popełnienia przestępstwa przez pracownika względem mieszkańca, stosownie do art. 304 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1375 ze zm.)
- 3) rozpoznanie potrzeb pracowników zespołu opiekuńczo – terapeutycznego w zakresie udziału w szkoleniach zewnętrznych w celu podnoszenia poziomu merytorycznego i profesjonalizmu, skutecznego radzenia sobie z trudnymi zachowaniami (z poszanowaniem godności i praw człowieka), ale też mechanizmów obronnych przed obciążeniem psychicznym i wypaleniem zawodowym oraz zapewnienie możliwości udziału w tych szkoleniach,
- 4) udział kadry Domu Pomocy Społecznej w Kluczborku w szkoleniu dot. postępowania w sytuacjach podejrzenia występowania przemocy w miejscu pracy, w tym obowiązku zawiadamiania prokuratora lub Policji o każdym przypadku popełnienia przestępstwa przez pracownika względem mieszkańca,
- 5) zapewnienie mieszkańcom poczucia intymności podczas korzystania z łazienek i toalet,
- 6) przestrzeganie praw mieszkańców I piętra Domu przy ul. Wołczyńskiej 25 do wolności i samostanowienia,

- 7) organizacja procesu prania i segregacji wypranej odzieży oraz innych tekstyliów należących do mieszkańców Domu przy ul. Wołczyńskiej 25 w taki sposób, aby po wypraniu wracały do ich właścicieli,
- 8) zapewnienie mieszkańcom Domu przy ul. Sienkiewicza 20a dostępu do proszku, płynu lub kapsułek do prania i ilości umożliwiającej im swobodną organizację procesu prania przez nich odzieży i innych tekstyliów wymagających wyprania,
- 9) zapewnienie działającego wyciągu mechanicznego w palarni Domu przy ul. Wołczyńskiej 25, oraz wydolnego wyciągu mechanicznego palarni Domu przy ul. Sienkiewicza 20a,
- 10) naprawę uszkodzonych mebli w pokojach mieszkalnych obu budynków oraz przesuwnych drzwi do szaf w pokojach mieszkalnych Domu przy ul. Wołczyńskiej 25,
- 11) bieżące, systematyczne malowanie pokoi mieszkalnych w obu budynkach oraz drzwi i ościeżnic pokoi mieszkalnych Domu przy ul. Sienkiewicza 20a,
- 12) zapewnienie liczby toalet Domu przy ul. Sienkiewicza 20a zgodnej z § 6 ust. 1 pkt 4 lit. a rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej, zgodnie z którym liczba toalet zapewnia możliwość korzystania z każdej przez nie więcej niż cztery osoby,
- 13) dokumentowanie skarg i wniosków zgłaszanych przez mieszkańców Domu zgodnie z przepisami prawa określającymi sposób załatwiania skarg i wniosków tj. ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775 ze zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków (Dz. U. z 2002 r. Nr 5, poz. 46),
- 14) bieżące doposażanie pracowni terapii zajęciowej w materiały niezbędne do realizacji terapii zajęciowej mieszkańców Domu przy ul. Sienkiewicza 20a,
- 15) zapewnienie mieszkańcom Domu przy ul. Sienkiewicza 20a możliwości regularnego kontaktu z dyrektorem w określonych dniach tygodnia i godzinach, podanych do wiadomości w dostępnym miejscu,
- 16) prowadzenie indywidualnych planów wsparcia w sposób rzetelny, z uwzględnieniem wymogów określonych w rozporządzeniu w sprawie domów pomocy społecznej,
- 17) zapewnienie możliwości uczestnictwa wszystkich pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego co najmniej raz na dwa lata w szkoleniach na temat praw mieszkańca domu oraz kierunków prowadzonej terapii, a także

metod pracy z mieszkańcami, wynikających z § 6 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia w sprawie dps,

- 18) wskazywanie terminu do przyjęcia nowego mieszkańca w sposób nie naruszający limitów miejsc określonych zezwoleniem wojewody,
- 19) usunięcie wadliwych zapisów w wewnętrznych procedurach.

W sprawie stwierdzonych nieprawidłowości odnośnie Statutu nadanego przez Radę Powiatu w Kluczborku Domowi Pomocy Społecznej w Kluczborku zostanie ww. Radzie przekazane zawiadomienie o stwierdzonej nieprawidłowościach, w trybie określonym w art. 128 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej.

Pouczenie

1. Jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia.
2. Wojewoda ustosunkowuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia.
3. W przypadku nieuwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka w terminie 30 dni obowiązana jest do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków.
4. Informację o sposobie wykonania zalecenia należy przesłać do Wydziału Polityki Społecznej Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu, na adres: ul. Piastowska 14, 45-082 Opole.
5. W przypadku uwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń, o których mowa w punkcie 1, jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka w terminie 30 dni jest obowiązana do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych przez wojewodę zastrzeżeń.
6. W przypadku stwierdzenia istotnych uchybień w działalności jednostki organizacyjnej pomocy społecznej albo kontrolowanej jednostki wojewoda, niezależnie od przysługujących mu innych środków, zawiadamia o stwierdzonych uchybieniach organ założycielski tych jednostek lub organ zlecający kontrolowanej jednostce realizację zadania z zakresu pomocy społecznej.
7. Organ, o którym mowa w ust. 6, do którego skierowano zawiadomienie o stwierdzonych istotnych uchybieniach, jest obowiązany, w terminie 30 dni od

dnia otrzymania zawiadomienia o stwierdzonych uchybieniach, powiadomić wojewodę o podjętych czynnościach.

8. Kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych - podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 12 000 zł

Z up. Wojewody Opolskiego

Mieczysław Wojtaszek

Dyrektor

Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej

Pismo otrzymują:

- 1) **Pan Mirosław Birecki**
Starosta Kluczborski
ul. Katowicka 1
46 – 200 Kluczbork
- 2) **Pan Andrzej Olech**
Przewodniczący Rady Powiatu Kluczborskiego
ul. Katowicka 1
46 – 200 Kluczbork